

Eva DECROIX
MINISTRYNĚ SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 23. června 2025
Č.j. MSP-367/2025-ODKA-SPZ/2
Počet listů: 3
Přílohy: 1

MSP-367/2025-ODKA-SPZ/2

0100204005334412

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Obv. I. Ö. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis Okresního soudu v Liberci sp. zn. 8 T 119/2024

Podle § 266 odst. 1, 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále též „trestní řád“),
podávám ve prospěch obviněného I. Ö.,

stížnost pro porušení zákona

proti trestnímu příkazu Okresního soudu v Liberci ze dne 2. 12. 2024 sp. zn. 8 T 119/2024,
pravomocnému ve výroku o vině a trestu dne 29. 1. 2025.

Napadené rozhodnutí

- 1 Trestním příkazem Okresního soudu v Liberci ze dne 2. 12. 2024 sp. zn. 8 T119/2024 (dále též „trestní příkaz sp. zn. 8 T 119/2024“) byl obviněný I. Ö. (dále též „obviněný“) uznán vinným přečinem zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea třetí, odst. 3 trestního zákoníku. Za uvedený trestný čin byl obviněný odsouzen podle § 254 odst. 3 trestního zákoníku, s přihlédnutím k § 314e odst. 2 trestního řádu, k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou roků. Podle § 229 odst. 1 trestního řádu byla zároveň poškozená Česká republika zastoupená Finančním úřadem pro Liberecký kraj, Územním

pracovištěm v Liberci, odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

- 2) Předmětného jednání se obviněný dopustil tím, že (zkráceně):

„(...) jako jediný statutární zástupce společnosti XY, porušil svoji povinnost vyplývající ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vést řádně účetnictví a zápisy či jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a tyto nezatajovat, které na opakované výzvy Finančního úřadu pro Liberecký kraj, územní pracoviště v Liberci nepředložil a na výzvy nijak nereagoval, kdy takto vědomě a cíleně ohrozil majetková práva jiného a včasné a řádné stanovení daně, kdy takto:

1) v Liberci a jinde za zdaňovací období roku 2015, 2016, 2017, 2018 a 2019 nesplnil svoje povinnosti vyplývající ze zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, když nepodal přiznání k dani z příjmů právnických osob, ačkoliv v uvedených obdobích daňový subjekt prokazatelně vykonával podnikatelskou činnost, kdy ve svých třech provozovnách na adresách XY, provozoval hostinskou činnost, proto správce daně musel stanovit ve smyslu § 145 odst. 1 daňového řádu, daň z příjmů právnických osob podle pomůcek, konkrétně za rok 2015 ve výši 6 650 Kč, za rok 2016 ve výši 55 290 Kč, za rok 2017 ve výši 410 970 Kč, za rok 2018 ve výši 227 810 Kč a za rok 2019 ve výši 106 970 Kč, tuto vyměřenou daň neuhradil, kdy takto vědomě a cíleně poškodil Českou republiku, zastoupenou Finančním úřadem pro Liberecký kraj, územní pracoviště v Liberci, IČO: 00006904, na dani z příjmu právnických osob v celkové výši 807 690 Kč, která doposud není uhrazena.

2) v Liberci a jinde za zdaňovací období roku 2015, 2016, 2017, 2018 a 2019 nesplnil svoje povinnosti vyplývající ze zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, když nepodal přiznání k dani z přidané hodnoty, ačkoliv byl tento daňový subjekt registrován jako plátcce daně z přidané hodnoty s účinností od 2.3.2009, proto byl z důvodu nečinnosti nucen správce daně dle § 98 daňového řádu stanovit daňovou povinnost ohledně daně z přidané hodnoty podle pomůcek, konkrétně za rok 2015 ve výši 635 676 Kč, za rok 2016 ve výši 1 293 969 Kč, za rok 2017 ve výši 1 759 939 Kč, za rok 2018 ve výši 1 296 196 Kč a za rok 2019 ve výši 616 480 Kč, kdy tuto vyměřenou daň doposud nezaplatil, kdy takto vědomě a cíleně poškodil Českou republiku, zastoupenou Finančním úřadem pro Liberecký kraj, územní pracoviště v Liberci, IČO: 00006904, na dani z přidané hodnoty v celkové výši 5 602 256 Kč,

tedy

účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo ke kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, změnil, zničil, poškodil, učinil neupotřebitelnými nebo zatajil a ohrozil tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně a činem způsobil na cizím majetku značnou škodu.“

Trestní příkaz sp. zn. 8 T 119/2024 nabyl právní moci dne 29. 1. 2025, neboť téhož dne byl doručen obviněnému krátkou cestou i s překladem a obviněný se vzdal práva podat proti němu odpor. Pro úplnost je vhodné dodat, že trestní příkaz sp. zn. 8 T 119/2024 byl dne 4. 12. 2024 doručen Okresnímu státnímu zastupitelství v Liberci a dne 27. 1. 2025 obhájkyňi obviněného, přičemž žádnou ze stran nebyl podán opravný prostředek.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 3 Podle § 254 odst. 1 alinea třetí, odst. 3 trestního zákoníku platí: „*Kdo účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo jejich kontrole, ač je k tomu ze zákona povinen, změní, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají a způsobí takovým činem na cizím majetku značnou škodu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.*“
- 4 Podle § 138 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku platí, že značnou škodou je pro účely trestního zákoníku škoda dosahující částky nejméně 1.000.000 Kč.

Posouzení předmětné věci

- 5 S poukazem na ustanovení trestního zákoníku, zmíněné v předchozím bodě, lze konstatovat, že touto stížností napadený trestní příkaz sp. zn. 8 T 119/2024 vybočuje ze zákonných východisek. V důsledku toho považuji vydané rozhodnutí za nezákonné. Aktuálně již výrok o vinně nelze napadnout žádným řádným opravným prostředkem, avšak z opatřených důkazů vyplývají přinejmenším důvodné pochybnosti o vině obviněného v tom rozsahu, v jakém byla vyslovena.
- 6 První pochybení je shledáno ve stanovení výše škody podle § 254 odst. 3 trestního zákoníku. Škoda jako znak objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu, jenž je obviněnému kladen za vinu, musí být vždy ve smyslu § 2 odst. 5 trestního řádu zjištěna určitě, bezpečně a spolehlivě, tedy bez důvodných pochybností. Naopak není možné ji určit odhadem, přibližně a podobně, přičemž orgány činné v trestním řízení se touto otázkou musejí zabývat a provádět k tomu dokazování (z publikovaných rozhodnutí viz například pod č. 32/1995, č. 39/2008, č. 3/2013, č. 26/2014, č. 39/2015 a č. 16/2017 Sb. rozh. tr.).
- 7 Výši škody pro účely vyvození odpovědnosti dle § 254 odst. 3 trestního zákoníku nelze určovat zvláštní metodou stanovení výše daňové povinnosti podle pomůcek ve smyslu § 98 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Takto je totiž daňová povinnost stanovována kvalifikovaným odhadem, což je metoda přípustná pro účely daňového řízení, nikoli však pro řízení trestní, respektive při určování právní kvalifikace činu. V této souvislosti lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu, který se k této problematice opakovaně a dlouhodobě vyjadřuje, viz konkrétně jeho závěry prezentované v usnesení ze dne 26. 9. 2019 sp. zn. 5 Tdo 1160/2016 (č. 48/2000 Sb. rozh. tr.), jehož právní věta pod bodem III. zní (cit.) „*Výši škody podle § 254 odst. 3 tr. zákoníku není možno stanovit podle pomůcek ve smyslu § 98 odst. 1, 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů.*“ V odůvodnění rozhodnutí je dále rozvedeno (cit.) „*46. (...) K závěru o výši škody v případě trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 tr. zákoníku) totiž nepostačuje vycházet z výše daňové povinnosti určené správcem daně podle pomůcek ve smyslu § 98 daňového řádu. Takovou metodu, která je vlastně pouhým kvalifikovaným odhadem správce daně a slouží k vyměření daně, nelze v trestním řízení použít pro závěr o naplnění znaku objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu, jakým je způsobená škoda.*“
- 8 Judikatorní praxi uvedené v předešlém bodě svědčí i komentářová literatura.¹ Takový postup je poměrně logický, neboť v případě, že by za škodu byla považována zkrácená daň, jednalo by se v konkrétním případě o zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. c) trestního zákoníku. Jednočinný souběh tohoto trestného činu s trestným

¹ Srov. Šámal, P., Říha J. § 254 (trestního zákoníku). In: Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. Komentář. 3. vydání. Praha; C. H. Beck, 2023, s. 3346.

činem zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 trestního zákoníku je vyloučen, jelikož trestný čin podle § 254 trestního zákoníku jako trestný čin ohrožovací je vůči trestnému činu podle § 240 trestního zákoníku jako trestnému činu poruchovému ve vztahu subsidiarity (viz č. 57/2003 Sb. roz. tr.). Jednočinný souběh obou činů by byl možný v případě, kdy by se pachatelovo jednání týkalo dvou různých daní (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2013 sp. zn. 5 Tdo 1473/2012).

- 9 Druhé pochybení je shledáno v nenaplnění zákonného znaku *zatajení účetních dokladů* ve smyslu § 254 odst. 1 alinea třetí trestního zákoníku, jak je konstruováno soudem v návěti skutkové podstaty z trestního příkazu sp. zn. 8 T 119/2024.
- 10 Zatajení účetních dokladů předpokládá jejich existenci. Komentářová literatura k tomu uvádí (cit.) „*Účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady zatají ten, kdo předstírá vůči jiným osobám, zpravidla kontrolním nebo daňovým orgánům, že určitou část zmíněných dokladů vůbec nemá, například je nepředloží při kontrole nebo je na dotaz kontrolního orgánu zamlčí, anebo je umístí nebo ukryje na takovém místě, kde jsou pro tyto orgány, popřípadě pro jiné osoby, běžnými prostředky nedostupné. O zatajení věci se bude jednat i v případě, pokud pachatel uvádí, ohledně těchto dokladů rozporné údaje (například že účetnictví má u sebe doma a toto účetnictví zpracovává, avšak později zase tvrdí, že účetnictví u sebe vůbec nemá a neměl, naopak, že jej mají jiné osoby), a vzhledem k tomuto není jasné, kde se účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady skutečně nachází, a proto nejsou tyto doklady v rozhodné době dosažitelné.*“²
- 11 Z provedeného dokazování vyplývá, že obviněný účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady vůbec nevedl (respektive nebyl prokázán opak), ačkoliv k tomu byl podle zákona povinen a naplnil tak zákonné znaky skutkové podstaty přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea první trestního zákoníku.
- 12 Je nesporné, že průlom do právní moci rozhodnutí má místo pouze při zásadních a podstatných vadách, pro které nemůže napadené rozhodnutí obstát a když není možno trvat na jeho právní moci. Lze však mít za to, že trestním příkazem Okresního soudu v Liberci ze dne 2. 12. 2024 sp. zn. 8 T 119/2024 došlo k takovému porušení zásad trestního řízení, že ani zájem na zachování jeho právní moci nemůže převážit nad zájmem na zákonnosti a dodržování základních zásad trestní odpovědnosti.
- 13 Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

- 14 S ohledem na výše uvedené si dovoluji Nejvyššímu soudu navrhnout, aby:

² Srov. Skupin, Z. § 254 (trestního zákoníku). In: Ščerba, F. a kol. Trestní zákoník. Komentář 1. vydání (3. aktualizace). [Systém Beck online], Praha; C. H. Beck, 2024 [cit. 2025-07-09]. Dostupné: www.beck-online.cz

- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Liberci ze dne 2. 12. 2024 sp. zn. 8 T 119/2024 byl v neprospěch obviněného I. Ö., porušen zákon v ustanovení § 254 odst. 1, 3 trestního zákoníku a § 138 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku;
- 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil trestní příkaz Okresního soudu v Liberci ze dne 2. 12. 2024 sp. zn. 8 T 119/2024, jakož i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu;
- 3) podle § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal Okresnímu soudu v Liberci, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.